

Zittingsdocument

A10-0003/2026

19.1.2026

INTERIMVERSLAG

over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Unie en respectievelijk het Vorstendom Andorra en de Republiek San Marino
(COM(2024)0189 – C10-0000/2025 – 2024/0101R(NLE))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Željana Zovko

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	12
BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT	14
ADVIES VAN DE COMMISSIE ECONOMISCHE EN MONETAIRE ZAKEN	15
ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNE MARKT EN CONSUMENTENBESCHERMING	29
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	44
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	45

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Unie en respectievelijk het Vorstendom Andorra en de Republiek San Marino

(COM(2024)0189 – C10-0000/2025 – 2024/0101R(NLE))

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel voor een besluit van de Raad (COM(2024)0189),
- gezien de ontwerpovereenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Unie en respectievelijk het Vorstendom Andorra en de Republiek San Marino (0000/2024),
- gezien de Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Prinsdom Andorra, die op 28 juni 1990 is ondertekend¹,
- gezien de Overeenkomst tot instelling van een douane-unie en samenwerking tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino, die op 16 December 1991 in Brussel is ondertekend²,
- gezien de onderhandelingsrichtsnoeren van 22 december 2014 voor de onderhandelingen over een of meer associatieovereenkomsten tussen de EU en het Vorstendom Andorra, het Vorstendom Monaco en de Republiek San Marino,
- gezien de aanbeveling van het Europees Parlement van 13 maart 2019 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid over de associatieovereenkomst tussen de EU en Monaco, Andorra en San Marino³,
- gezien de conclusies van de Raad van 21 juni 2022 over een homogene uitgebreide interne markt en de betrekkingen van de EU met West-Europese landen die geen EU-lidstaat zijn en met de Faeröer,
- gezien de conclusies van de Raad van 25 juni 2024 over een homogene uitgebreide interne markt en de betrekkingen van de EU met West-Europese landen die geen EU-lidstaat zijn en met de Faeröer,
- gezien artikel 107, lid 5, van zijn Reglement,
- gezien de adviezen van de Commissie economische en monetaire zaken en de

¹ PB L 374 van 31.12.1990, blz. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1990/680/oj.

² PB L 84 van 28.3.2002, blz. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/245/oj.

³ PB C 23 van 21.1.2021, blz. 159.

- gezien het interimverslag van de Commissie buitenlandse zaken (A10-0003/2026),
- A. overwegende dat Andorra en San Marino hechte, gelijkgestemde partners en buurlanden zijn die verenigd zijn door gedeelde waarden, vele gemeenschappelijke belangen en nauwe politieke, economische, geografische, historische, culturele, taalkundige en intermenselijke banden; overwegende dat Andorra en San Marino duidelijk hebben aangegeven dat zij nauwere politieke, economische en culturele betrekkingen met de EU willen aanknopen;
- B. overwegende dat San Marino en Andorra hun banden met de EU geleidelijk hebben versterkt door middel van verschillende bilaterale overeenkomsten, die zullen worden vervangen door de ontwerpovereenkomst zodra deze in werking treedt;
- C. overwegende dat Andorra en San Marino elk duurzame bilaterale overeenkomsten met hun respectieve buurlanden hebben gesloten over onderwerpen van wederzijds belang, waarin rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken en gevoeligheden van Andorra en San Marino en met feit dat de levensvatbaarheid van deze staten moet worden gehandhaafd; overwegende dat deze specifieke kenmerken en gevoeligheden zijn erkend door de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa;
- D. overwegende dat Andorra en San Marino belangrijke economische partners zijn voor de EU als geheel en in het bijzonder voor de lidstaten in hun onmiddellijke omgeving, en dat zij arbeidsmogelijkheden bieden;
- E. overwegende dat Andorra en San Marino van oudsher de standpunten van de EU steunen bij de Verenigde Naties;
- F. overwegende dat politieke en economische systemen tegenwoordig met grote onzekerheden te kampen hebben en dat de mondiale toeleveringsketens steeds meer versnipperd zijn; overwegende dat verdere samenwerkings- en associatieovereenkomsten daarom een essentiële stap vormen naar een sterke, veerkrachtige en open Europese economie;
- G. overwegende dat de EU in 2015 onderhandelingen is begonnen over een associatieovereenkomst met Andorra, Monaco en San Marino om de welvaart en stabiliteit en nauwere samenwerking te bevorderen op basis van gedeelde waarden;
- H. overwegende dat Monaco en de EU op 14 september 2023 hebben besloten de onderhandelingen op te schorten;
- I. overwegende dat de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en het Vorstendom Andorra en de Republiek San Marino (hierna “de associatieovereenkomst”) een belangrijke stap vormt op weg naar diepere economische en politieke integratie van deze landen met de EU, en essentieel is voor het versterken van de politieke en economische banden tussen de EU en Andorra en San Marino;
- J. overwegende dat de associatieovereenkomst bestaat uit een kaderovereenkomst, 7 kaderprotocollen, 2 protocollen voor geassocieerde staten en 25 technische bijlagen

bij elk protocol voor geassocieerde staten die alle rechtshandelingen van de EU bevatten die binnen het toepassingsgebied van de associatieovereenkomst vallen; overwegende dat de kaderovereenkomst voorziet in een samenhangend, doeltreffend en efficiënt institutioneel kader om de uniformiteit van de interne markt en de rechtszekerheid voor marktdeelnemers en burgers te waarborgen;

- K. overwegende dat Andorra zijn overgang naar een meer gediversifieerde economie verder heeft kunnen intensiveren; overwegende dat dit langetermijnproces de nodige uitdagingen met zich mee zal brengen en dat passende bescherming van werknemers in Andorra bij de overgang van het land naar een gediversifieerde economie daarom op zijn plaats is; overwegende dat bredere toegang tot de interne markt op de lange termijn zal bijdragen tot economische ontwikkeling en nieuwe economische groei en werkgelegenheid in Andorra;
- L. overwegende dat robuuste handhavingsmechanismen de naleving van de verplichtingen van de associatieovereenkomst waarborgen; overwegende dat de associatieovereenkomst de partijen tevens de mogelijkheid biedt maatregelen te nemen om hun belangen te beschermen, met inbegrip van compenserende maatregelen in geval van onjuiste toepassing; overwegende dat de aanzienlijke door Andorra doorgevoerde hervormingen en de geleidelijke aanpassing van het land aan de EU-wetgeving op het gebied van financiële regelgeving moeten worden geprezen; overwegende dat naleving van de relevante EU-regelgeving op het gebied van toezicht op financiële markten te allen tijde moet worden gewaarborgd in het kader van de integratie van segmenten van de markt voor financiële diensten van Andorra en San Marino;
- M. overwegende dat transparantie, uitwisseling van informatie en samenwerking op belastinggebied tussen de bevoegde autoriteiten van de EU en Andorra en San Marino moeten worden gewaarborgd;

Algemene opmerkingen over de politieke betrekkingen

- 1. benadrukt het belang van nauwe, solide betrekkingen tussen de EU en Europese landen buiten de EU voor de veiligheid en welvaart van het Europese continent in het licht van de huidige geopolitieke verschuivingen;
- 2. beklemtoont dat Andorra en San Marino hechte, gelijkgestemde partners en buurlanden zijn die dezelfde democratische waarden en vele gemeenschappelijke belangen delen met de EU, en dat dit partnerschap wordt geschraagd door nauwe politieke, economische, geografische, historische, culturele, taalkundige en intermenselijke banden en verschillende bilaterale en samenwerkingsovereenkomsten die diverse lidstaten met de twee landen hebben gesloten;
- 3. is verheugd dat Andorra en San Marino het multilateralisme krachtig steunen en fervente voorvechters zijn van het beginsel van territoriale integriteit en van de soevereiniteit van staten; waardeert de voortdurende constructieve samenwerking met Andorra en San Marino op multilateraal niveau; wijst met name op de inzet en inspanningen van Andorra en San Marino binnen de VN en de Raad van Europa;
- 4. is ingenomen met de aansluiting van Andorra en San Marino bij het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de EU; steunt het feit dat de landen systematisch

worden verzocht zich formeel aan te sluiten bij de verklaringen over het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid die de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid namens de EU aflegt, alsook bij de beperkende maatregelen van de EU;

5. waardeert de consistente standpunten van Andorra en San Marino met betrekking tot de ongerechtvaardigde, niet-uitgelokte, illegale aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, die via stemmingen in de Algemene Vergadering van de VN tot uitdrukking zijn gebracht; is zeer ingenomen met het feit dat Andorra en San Marino beperkende maatregelen hebben genomen tegen Rusland en humanitaire hulp hebben verleend aan Oekraïne; benadrukt dat de beperkende maatregelen tegen Rusland dringend verder moeten worden aangescherpt; hecht grote waarde aan de inspanningen van de twee landen om Oekraïense vluchtelingen op te vangen, ondanks de bescheiden omvang van hun grondgebied;
6. is ingenomen met de deelname van Andorra en San Marino aan bijeenkomsten van de Europese politieke gemeenschap en dringt erop aan dat zij systematisch worden uitgenodigd voor toekomstige bijeenkomsten;

Algemene opmerkingen over de associatieovereenkomst

7. is ingenomen met de sluiting van de associatieovereenkomst als een belangrijke stap voorwaarts om het wederzijds voordelige politieke en economische partnerschap aanzienlijk te versterken, waarbij de huidige douane-unies tussen de EU en deze landen in de associatieovereenkomst worden geïntegreerd en erdoor worden vervangen;
8. dringt erop aan dat de associatieovereenkomst behouden blijft als een uitsluitend door de EU gesloten overeenkomst, aangezien dit een snelle inwerkingtreding via een gecoördineerde ratificatieprocedure mogelijk zou maken; benadrukt dat de associatieovereenkomst de breedste is die de EU ooit met een derde land heeft gesloten;
9. wijst erop dat de douaneovereenkomst van 1990 met Andorra en de samenwerkings- en douaneovereenkomst van 1991 met San Marino de economieën van deze landen hebben gestimuleerd; is van mening dat de nieuwe associatieovereenkomst de economische ontwikkeling van deze landen verder kan ondersteunen, met name door belemmeringen voor grensoverschrijdende economische activiteiten weg te nemen;
10. stelt met tevredenheid vast dat in deze brede associatieovereenkomst veel van de aanbevelingen van het Parlement voor de onderhandelingen over de overeenkomst terugkomen en dat de associatieovereenkomst strookt met de onderhandelingsrichtsnoeren die in december 2014 door de Raad zijn vastgesteld;
11. is ingenomen met het feit dat in de associatieovereenkomst rekening wordt gehouden met de specifieke uitdagingen waarmee de twee landen te maken hebben vanwege de bescheiden omvang van hun grondgebied en hun kleine bevolking, zoals het Parlement in zijn aanbeveling van 2019 heeft gevraagd; merkt op dat hiermee zal worden voorkomen dat de twee staten hun administratieve capaciteit aanzienlijk moeten vergroten, wat negatieve gevolgen zou hebben voor de beschikbare begrotingsmiddelen en de publieke opinie;

12. verzoekt de Commissie continu toezicht te houden op de goedkeuring en tenuitvoerlegging van het acquis dat onder het toepassingsgebied van de associatieovereenkomst valt — rekening houdend met de respectieve omvang en middelen van de twee staten — en ze de nodige institutionele en beleidsondersteuning te bieden; wenst dat er op Europees niveau een passend mechanisme voor monitoring en toezicht wordt ingesteld om beperkingen en verstoringen van de mededinging op de interne markt te voorkomen en tegen te gaan;
13. herinnert eraan dat de associatieovereenkomst ook de economische integratie en cohesie tussen de geassocieerde landen en de EU moet bevorderen; onderstreept dat het belangrijk is om convergentie te stimuleren tussen Andorra, San Marino en de EU-lidstaten met betrekking tot economische ontwikkeling, werkgelegenheidsgraad en inkomen;
14. herinnert eraan dat het Vorstendom Monaco sinds 2015 officieel betrokken was bij de onderhandelingen over een associatieovereenkomst met de EU, samen met Andorra en San Marino; neemt kennis van de opschorting van de onderhandelingen met Monaco; acht het wenselijk dat de onderhandelingen met Monaco, dat nog altijd een hechte, gelijkgestemde partner van de EU is, worden hervat zodra aan alle noodzakelijke voorwaarden is voldaan; merkt op dat Monaco welkom blijft om zich bij de associatieovereenkomst met Andorra en San Marino aan te sluiten;

Toegang tot de interne markt

15. is verheugd dat Andorra en San Marino dankzij de associatieovereenkomst kunnen deelnemen aan de interne markt van de EU, ten voordele van ondernemingen, met name kleine en middelgrote ondernemingen, investeerders, consumenten en burgers van alle partijen, waarbij nieuwe en tastbare kansen worden gecreëerd onder gelijke concurrentievoorwaarden en met inachtneming van dezelfde regels; benadrukt dat de toegang van deze landen tot de interne markt vergelijkbaar zal worden met die van IJsland, Liechtenstein en Noorwegen in het kader van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte;
16. benadrukt dat deelname aan de interne markt van de EU voor de economieën van Andorra en San Marino een transformatieve kans vormt waardoor hun economisch potentieel aanzienlijk wordt vergroot, doordat bestaande (ook niet-tarifaire) belemmeringen voor grensoverschrijdende economische activiteiten worden weggenomen en er groei wordt bevorderd buiten het kader van de huidige douane-unie;
17. benadrukt de ondeelbaarheid van de vier vrijheden en onderstreept dat het gelijk speelveld binnen de interne markt ten behoeve van iedereen in stand moet worden gehouden; merkt op dat deelname aan de interne markt volledig afhankelijk is van de consequente naleving van het uitgebreide geheel van regels en beginselen ervan;
18. pleit voor de bevordering van het vrije verkeer van goederen en diensten tussen Andorra, San Marino en de EU-lidstaten om de economische integratie en connectiviteit te verbeteren; onderstreept dat, door de wet- en regelgeving af te stemmen op de EU-normen, de bureaucratische belemmeringen worden verminderd, de grensoverschrijdende samenwerking wordt versterkt en een meer onderling verbonden en dynamisch economisch klimaat wordt bevorderd; benadrukt dat de sociale en

economische integratie wordt verdiept door het vrije verkeer binnen de EU, wat de burgers en bedrijven van Andorra en San Marino ten goede komt;

19. benadrukt het belang van het vrije verkeer van personen voor burgers van de EU, Andorra en San Marino; is verheugd dat het EU-beginsel van non-discriminatie op grond van nationaliteit wordt uitgebreid tot Andorra en San Marino; neemt kennis van aanpassingen op het gebied van het vrije verkeer van personen, zoals kwantitatieve beperkingen voor bepaalde soorten verblijf, die erop gericht zijn de sociaal-economische inclusie van de burgers van San Marino en Andorra in stand te houden; benadrukt dat het recht van vestiging een essentieel instrument is om het economische en ondernemingspotentieel van Andorra en San Marino in het kader van de interne markt te vergroten; benadrukt dat lidstaten op grond van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie het vrije verkeer van werknemers kunnen beperken om redenen van openbare orde of veiligheid dan wel volksgezondheid;
20. merkt op dat de associatieovereenkomst geleidelijk zal worden uitgevoerd, aangezien zij voorziet in gefaseerde toegang tot de interne markt van de EU voor financiële diensten over een periode van maximaal 15 jaar, waarbij de geassocieerde landen kunnen besluiten niet tot alle marktsegmenten tegelijkertijd toegang te zoeken;
21. benadrukt dat de toegang tot de interne markt van de EU voor financiële diensten afhankelijk is van een alomvattende evaluatie van de volledige en doeltreffende tenuitvoerlegging van het EU-acquis voor de financiële sector, met inbegrip van strikte naleving van de antiwitwaswetgeving, en de deugdelijkheid van de regelgevings- en toezichtskaders van de geassocieerde landen; merkt op dat de Europese toezichthoudende autoriteiten een centrale rol zullen spelen in het auditproces; benadrukt dat de Commissie voor markttoegang een positieve aanbeveling moet aannemen waarin wordt bevestigd dat aan alle noodzakelijke voorwaarden van het desbetreffende protocol is voldaan; is ingenomen met de aanvullende waarborgen met betrekking tot financiële diensten die zijn opgenomen in het protocol voor geassocieerde staten; benadrukt het feit dat de EU over de mogelijkheid beschikt de markttoegang op te schorten in gevallen waarin de regelgevings- of toezichtskaders van een geassocieerd land tekortkomingen vertonen; verzoekt de Commissie en de Europese toezichthoudende autoriteiten grondig te beoordelen of het desbetreffende acquis is aangenomen en wordt nageleefd alvorens toegang te verlenen tot de markt voor financiële diensten en om voortdurend toezicht te houden op de naleving van de regelgevings- en toezichtskaders zoals vastgesteld in kaderprotocol nr. 3 betreffende financiële diensten;
22. verzoekt de Commissie nauwlettend toe te zien op de handhaving van de antiwitwaswetgeving in Andorra en San Marino om te verzekeren dat deze landen voldoen aan de EU-normen op cruciale gebieden, zoals uiteindelijk belang, regulering van cryptoactiva en limieten voor contant geld; benadrukt dat de Commissie, met de steun van de Europese toezichthoudende autoriteiten en vóór het einde van de periode van 15 jaar, een evaluatie moet uitvoeren in overeenstemming met kaderprotocol nr. 3 betreffende financiële diensten; dringt er bij Andorra en San Marino op aan de gerichte financiële sancties van de EU volledig toe te passen en met de EU samen te werken bij de uitvoering ervan;

23. benadrukt dat er streng toezicht moet worden gehouden op de financiële activiteiten van beide geassocieerde landen om de beginselen van vrije en eerlijke mededinging op de interne markt van de EU te waarborgen en om kleine beleggers te beschermen; beklemtoont dat gezamenlijke mechanismen voor steun en bijstand van de lidstaten hiervan deel moeten uitmaken, en is ingenomen met het feit dat deze fundamentele prioriteit van streng toezicht reeds in de associatieovereenkomst is opgenomen om de integriteit en transparantie van de interne markt van de EU te waarborgen; is in dit verband ingenomen met de toezegging om een memorandum van overeenstemming te sluiten over samenwerking op het gebied van toezicht en uitwisseling van informatie tussen de geassocieerde landen en de Europese toezichthoudende autoriteiten;
24. herinnert eraan dat Andorra en San Marino van oudsher aanzienlijke financiële sectoren hebben, wat soms aanleiding heeft gegeven tot bezorgdheid over transparantie en samenwerking op belastinggebied; merkt op dat de associatieovereenkomst bepalingen omvat die gericht zijn op de toepassing van de beginselen van goed bestuur in belastingzaken, zoals de huidige internationale normen voor transparantie en de uitwisseling van informatie, normen voor eerlijke belastingheffing en minimumnormen tegen grondslaguitholling en winstverschuiving; is ingenomen met de geactualiseerde overeenkomsten inzake samenwerking en transparantie op belastinggebied met Andorra en San Marino; benadrukt hoe belangrijk het is deze bepalingen doeltreffend uit te voeren en te handhaven om de internationale samenwerking op belastinggebied en de uitwisseling van informatie te verbeteren, een gelijk speelveld te waarborgen en de belastinggrondslag te beschermen; merkt op dat het van cruciaal belang is dat Andorra en San Marino hun internationale verbintenissen volledig nakomen, in het bijzonder die welke in het kader van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling zijn aangegaan en die welke in de EU-wetgeving zijn vastgelegd, zoals de richtlijn administratieve samenwerking op belastinggebied⁴ en de antiwitwaswetgeving;
25. neemt kennis van de overgangsperioden op gebieden als telecommunicatie, vervoer en energie; is van mening dat de associatieovereenkomst moet voorzien in permanent toezicht op al deze gebieden om te zorgen voor een geleidelijke en consequente aanpassing aan het EU-acquis gedurende de respectieve overgangsperioden;
26. acht het belangrijk om Andorra en San Marino administratieve en technische bijstand te bieden, ook gezien hun beperkte administratieve middelen, om hun snelle aanpassing aan het huidige EU-acquis te ondersteunen en een dynamische aanpassing van de regelgeving en de doeltreffende uitvoering en handhaving van de associatieovereenkomst te bevorderen; moedigt Andorra en San Marino aan om proactief deel te nemen aan dit proces, aangezien aanpassing de transparantie vergroot, de concurrentie bevordert en de bedrijfsefficiëntie verbetert, waardoor uiteindelijk de marktintegratie wordt versterkt; onderstreept voorts dat het belangrijk is de lokale overheden van naburige gemeenschappen van de geassocieerde landen bijstand te verlenen om de potentiële economische voordelen van de associatieovereenkomst ten volle te benutten;
27. benadrukt dat het belangrijk is de vereisten met betrekking tot de verstrekking van

⁴ Richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG (PB L 64 van 11.3.2011, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/16/oj>).

statistische gegevens in het kader van de associatieovereenkomst aan te passen aan de omvang van Andorra en San Marino;

28. is ingenomen met de instelling van een geschillenbeslechtsmechanisme waarbij het Hof van Justitie van de Europese Unie uitspraak doet in geschillen over de interpretatie en toepassing van de associatieovereenkomst, waardoor de samenhang van de interne markt behouden blijft;

Samenwerking buiten de vier vrijheden

29. is verheugd dat de associatieovereenkomst de samenwerking kan versterken op een breed scala van beleidsterreinen van gemeenschappelijk belang, zoals onderzoek en ontwikkeling, milieu en klimaatactie, onderwijs, cultuur, consumentenbescherming, civiele bescherming en volksgezondheid;
30. merkt op dat de uitvoering van dit beleid, samen met de afstemming op de interne markt, een diepgaandere integratie met de EU en duurzame groei zal bevorderen en consumenten in Andorra en San Marino ten goede zal komen;
31. benadrukt dat de associatieovereenkomst moet dienen als instrument om de grensoverschrijdende samenwerking te verdiepen en partners in Andorra en San Marino toegang te verlenen tot de Interreg-middelen die op deze gebieden beschikbaar worden gesteld door het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling; benadrukt het feit dat toegang tot EU-fondsen innovatie en groei in Andorra en San Marino verder zou kunnen ondersteunen;
32. hecht veel belang aan duurzaamheid en de transitie naar een groene economie; is ingenomen met de maatregelen in de associatieovereenkomst waarmee Andorra en San Marino worden aangemoedigd om zich aan te sluiten bij de verbintenissen van de EU op het gebied van klimaatverandering, hernieuwbare energie en de circulaire economie; benadrukt dat het van doorslaggevend belang is de werkgelegenheidsgraad te handhaven en te beschermen;
33. pleit ervoor dat de banden met Andorra en San Marino ook op het gebied van justitie en binnenlandse zaken worden aangehaald, met name met het oog op de bestrijding van georganiseerde misdaad, terrorisme en andere grensoverschrijdende bedreigingen; is van mening dat nauwere samenwerking met Eurojust en Europol in het voordeel van alle partijen zou zijn;
34. benadrukt het belang van nauwe samenwerking tussen de EU en Andorra en San Marino tijdens gezondheidscrisis, zoals tijdens de COVID-19-pandemie, toen het systeem voor het digitaal EU-COVID-certificaat ter vergemakkelijking van grensoverschrijdend reizen werd uitgebreid tot Andorra en San Marino en de twee landen mochten deelnemen aan het Gezondheidsbeveiligingscomité van de EU; stelt voor dat de geleerde lessen in kaart worden gebracht;

Parlementaire dimensie

35. is verheugd dat er een Parlementair Associatiecomité (PAC) is opgericht als pijler van de politieke dialoog met Andorra en San Marino;
36. pleit voor nauwere parlementaire samenwerking met Andorra en San Marino; acht het belangrijk dat het PAC wordt geïnformeerd over de procedures en besluiten van het Gemengd Comité EU-Andorra en het Gemengd Comité EU-San Marino; is van mening dat het PAC aanbevelingen kan doen aan de gemengde comités betreffende de uitvoering van de associatieovereenkomst;

Betrokkenheid van belanghebbenden en burgers

37. dringt erop aan dat het Raadgevend Associatiecomité van economische en sociale partners op zinvolle wijze wordt betrokken bij het toezicht op de uitvoering van de associatieovereenkomst;
38. roept de Europese toezichthoudende autoriteiten op het Parlement te informeren over de toepassing van het kaderprotocol betreffende financiële diensten, dat betrekking heeft op de deugdelijkheid van de regelgevings- en toezichtskaders van de financiële sector in Andorra en San Marino;
39. prijst de inspanningen van Andorra en San Marino om de voordelen en verplichtingen van de associatieovereenkomst bekend te maken; benadrukt dat de autoriteiten van Andorra en San Marino de burgers transparante en toegankelijke informatie moeten verstrekken, onder meer via begrijpelijke instrumenten, over de inhoud van de associatieovereenkomst, de effecten ervan en de gevolgen voor de regelgeving; pleit voor voortdurende transparantie om ervoor te zorgen dat het publiek op de hoogte is;
 -
 - ◦
40. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, alsook aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en van het Vorstendom Andorra en de Republiek San Marino.

TOELICHTING

De sluiting van de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie (EU) en het Vorstendom Andorra (Andorra) en de Republiek San Marino (San Marino) vormt een belangrijke stap voorwaarts in de versterking van de economische en politieke banden van de EU met Andorra en San Marino.

De overeenkomst is het resultaat van onderhandelingen over een associatieovereenkomst met Andorra, San Marino en Monaco die in 2015 van start zijn gegaan. De overeenkomst is de verwezenlijking van een lang bestaande wens van de EU, Andorra en San Marino om de onderlinge samenwerking te versterken. Aangezien Monaco nog altijd een belangrijke partner van de EU is, blijft de EU klaarstaan om ook de onderhandelingen met Monaco te hervatten teneinde in de toekomst, zodra aan alle stappen en voorwaarden is voldaan, een associatieovereenkomst met het land te sluiten.

De overeenkomst tussen de EU en Andorra en San Marino is de breedste overeenkomst die de EU ooit met een derde land heeft gesloten.

De overeenkomst zal de economieën van Andorra en San Marino verder stimuleren door de bestaande douane-unies te vervangen.

De overeenkomst is wederzijds voordelig, omdat deze Andorra en San Marino laat profiteren van een toegang tot de interne markt van de EU die vergelijkbaar is met die van de landen van de Europese Economische Ruimte. Daarnaast zal de nauwere samenwerking op het gebied van het vrije verkeer van personen zowel de EU als Andorra en San Marino ten goede komen.

Voorts is de verdieping van het partnerschap tussen de EU en Andorra en San Marino van cruciaal belang gezien de gedeelde belangen van de partijen, die verder gaan dan nauwe economische banden alleen.

De nauwe betrekkingen tussen de EU en Andorra en San Marino beslaan zaken van gemeenschappelijk belang, zoals veiligheid, migratie en energie in het kader van de Europese politieke gemeenschap, waarvan Andorra en San Marino lid zijn.

In dit verband moet bovendien de noodzaak van nauwe samenwerking op het gebied van volksgezondheid worden benadrukt, zoals tijdens de COVID-19-pandemie, toen Andorra en San Marino mochten deelnemen aan de gezamenlijke aanbestedingsovereenkomsten van de EU en toegang kregen tot het digitaal EU-covidcertificaat.

Ook op het gebied van buitenlandse zaken werken de EU en Andorra en San Marino nauw samen op multilateraal niveau. Andorra en San Marino sluiten zich tevens aan bij het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) van de EU.

Met het oog op het belang van een versterkt partnerschap tussen de EU en Andorra en San Marino is het bovendien van essentieel belang de parlementaire diplomatie met deze landen te versterken. In dit verband is de Delegatie voor noordelijke samenwerking en voor de betrekkingen met Zwitserland en Noorwegen, in de Gemengde Parlementaire Commissie EU-IJsland en in de Gemengde Parlementaire Commissie van de Europese Economische

Ruimte (DEEA) het best geplaatst om het Europees Parlement in het Parlementair Associatiecomité (PAC) te vertegenwoordigen.

Ten slotte zal de overeenkomst tussen de EU en Andorra en San Marino de welvaart, stabiliteit en nauwere samenwerking bevorderen op basis van gemeenschappelijke belangen en gedeelde waarden, in het licht van de huidige geopolitieke verschuivingen.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het verslag tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door haar is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades
Embassy of Andorra in Belgium, the Netherlands and Luxembourg and Mission of Andorra to the EU
Ministry of Foreign Affairs of San Marino

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

31.7.2025

ADVIES VAN DE COMMISSIE ECONOMISCHE EN MONETAIRE ZAKEN

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Unie en respectievelijk het Vorstendom Andorra en de Republiek San Marino (COM(2024)0189 – C10-0000/2025 – 2024/0101R(NLE))

Rapporteur voor advies: Marco Falcone

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie economische en monetaire zaken dient bij de bevoegde Commissie buitenlandse zaken het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie Overweging D

Ontwerpresolutie

D. overwegende dat de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek San Marino en het Vorstendom Andorra (hierna “de overeenkomst”) de politieke en economische banden tussen de EU en Andorra en San Marino **aanzienlijk kan versterken**;

Amendement

D. overwegende dat de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek San Marino en het Vorstendom Andorra (hierna “de overeenkomst”) **een belangrijke stap vormt op weg naar diepere economische en politieke integratie van deze landen met de EU, en essentieel is voor het versterken van** de politieke en economische banden tussen de EU en Andorra en San Marino; **overwegende dat zij, hoewel zij geen volwaardige lidstaten van de EU zijn, dezelfde waarden en belangen als de EU hebben en aldus bijdragen tot de stabiliteit, veiligheid en welvaart van de regio**;

Amendement 2

Ontwerpresolutie Overweging E (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

E. overwegende dat naleving van de relevante EU-regelgeving inzake toezicht op financiële markten te allen tijde moet worden gewaarborgd in het kader van de integratie van segmenten van de markt voor financiële diensten van Andorra en San Marino;

Amendement 3

Ontwerpresolutie Overweging F (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

F. overwegende dat transparantie, uitwisseling van informatie en samenwerking op belastinggebied tussen de bevoegde autoriteiten van de EU en Andorra en San Marino moeten worden gewaarborgd;

Amendement 4

Ontwerpresolutie Overweging G (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

G. overwegende dat Andorra en San Marino de euro sinds 2012 als officiële munteenheid gebruiken;

Amendement 5

Ontwerpresolutie Paragraaf 10 bis (nieuw)

10 bis. herinnert eraan dat de overeenkomst ook de economische integratie en cohesie tussen de geassocieerde landen en de EU moet bevorderen; onderstreept dat het belangrijk is om convergentie te stimuleren tussen Andorra, San Marino en de EU-lidstaten met betrekking tot economische ontwikkeling, werkgelegenheidsgraad en inkomen;

Amendement 6

Ontwerpresolutie Paragraaf 11

Ontwerpresolutie

11. herinnert eraan dat het Vorstendom Monaco sinds 2015 officieel betrokken was bij de onderhandelingen over een associatieovereenkomst met de EU, samen met Andorra en San Marino; neemt kennis van de opschorting van de onderhandelingen met Monaco; acht het wenselijk dat de onderhandelingen met Monaco, dat nog altijd een nauwe, gelijkgestemde partner van de EU is, worden hervat zodra aan alle noodzakelijke voorwaarden is voldaan;

Amendement

11. herinnert eraan dat het Vorstendom Monaco sinds 2015 officieel betrokken was bij de onderhandelingen over een associatieovereenkomst met de EU, samen met Andorra en San Marino; neemt kennis van de opschorting van de onderhandelingen met Monaco; **neemt kennis van het feit dat de onderhandelingen pas kunnen worden hervat wanneer Monaco een actieplan heeft ontwikkeld en naar behoren ten uitvoer heeft gelegd om strategische tekortkomingen in zijn kader voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering aan te pakken, waarna Monaco zou worden verwijderd van de EU-lijst van derde landen met een hoog risico;** acht het wenselijk dat de onderhandelingen met Monaco, dat nog altijd een nauwe, gelijkgestemde partner van de EU is, worden hervat zodra aan alle noodzakelijke voorwaarden is voldaan;

Amendement 7

Ontwerpresolutie

Paragraaf 12

Ontwerpresolutie

12. is verheugd dat Andorra en San Marino dankzij de overeenkomst kunnen deelnemen aan de interne markt van de EU, ten voordele van alle partijen; benadrukt dat de toegang van deze landen tot de interne markt vergelijkbaar zal worden met die van de landen van de Europese Economische Ruimte;

Amendement

12. is verheugd dat Andorra en San Marino dankzij de overeenkomst kunnen deelnemen aan de interne markt van de EU, ten voordele van alle partijen; benadrukt dat de toegang van deze landen tot de interne markt vergelijkbaar zal worden met die van de landen van de Europese Economische Ruimte; ***erkent de economische voordelen van meer handel en institutionele integratie;***

Amendement 8

Ontwerpresolutie Paragraaf 14 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

14 bis. beklemt toont dat de overeenkomst een positief effect zal hebben op de handelsbetrekkingen tussen de EU en Andorra en San Marino doordat douaneprocedures worden vereenvoudigd en niet-tarifaire belemmeringen worden weggenomen; benadrukt hoe belangrijk het is ervoor te zorgen dat EU-bedrijven, met name bedrijven die actief zijn in de sector financiële dienstverlening, gemakkelijker en directer toegang krijgen tot de markten van Andorra en San Marino;

Amendement 9

Ontwerpresolutie Paragraaf 14 ter (nieuw)

14 ter. herinnert eraan dat Andorra en San Marino van oudsher aanzienlijke financiële sectoren hebben, wat soms aanleiding heeft gegeven tot bezorgdheid over transparantie en samenwerking op belastinggebied; dringt erop aan bepalingen in de overeenkomst op te nemen met het oog op naleving van de internationale normen in het kader van de strijd tegen belastingontduiking, waaronder bepalingen inzake transparantie en de uitwisseling van fiscale informatie; benadrukt hoe belangrijk het is deze bepalingen doeltreffend uit te voeren en te handhaven om de internationale samenwerking op belastinggebied en de uitwisseling van informatie te verbeteren, een gelijk speelveld te waarborgen en de belastinggrondslag te beschermen; merkt op dat het van cruciaal belang is dat Andorra en San Marino hun internationale verbintenissen volledig nakomen, in het bijzonder die welke in het kader van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling zijn aangegaan en die welke in de EU-wetgeving zijn vastgelegd, zoals de richtlijn administratieve samenwerking op belastinggebied^{1 bis} en de antiwitwaswetgeving;

^{1 bis} Richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG (PB L 64 van 11.3.2011, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/16/oj>).

Amendement 10

Ontwerpresolutie Paragraaf 14 quater (nieuw)

14 quater. neemt kennis van de verklaring van Andorra inzake de tabakssector en de lopende hervormingen die beogen de economie van het land te diversifiëren, welke ondersteund kunnen worden door de uitvoering van deze associatieovereenkomst; onderstreept het belang van de verbintenis tot non-regressie met betrekking tot de belastingtarieven voor tabak en het niet vergroten van de huidige prijsverschillen tussen Andorra en de naburige lidstaten; steunt het streven van Andorra om de samenwerking op het gebied van fraudebestrijding te intensiveren om illegale belastingfraude met tabaksproducten doeltreffend te bestrijden; wijst op de voordelen die deze maatregelen zullen opleveren voor eerlijke concurrentie en economische stabiliteit in de regio;

Amendement 11

Ontwerpresolutie Paragraaf 15

15. merkt op dat **de overeenkomst voorziet in gefaseerde** toegang tot de interne markt van de EU voor financiële diensten over een periode van maximaal 15 jaar, waarbij de geassocieerde landen kunnen besluiten niet tot alle marktsegmenten toegang te zoeken; benadrukt dat robuuste regelgevings- en toezichtskaders en naleving van de antiwitwaswetgeving voorwaarden zijn voor de verlening van toegang;

15. merkt op dat toegang tot de interne markt van de EU voor financiële diensten **progressief zal verlopen, aangezien de overeenkomst voorziet in gefaseerde toegang** over een periode van maximaal 15 jaar, waarbij de geassocieerde landen kunnen besluiten niet tot alle marktsegmenten toegang te zoeken; benadrukt dat robuuste regelgevings- en toezichtskaders en naleving van de antiwitwaswetgeving voorwaarden zijn voor de verlening van toegang, **en dat de toezichthoudende autoriteiten van de EU een centrale rol zullen spelen in het auditproces; benadrukt het feit dat de toegang tot de interne markt van de EU**

voor financiële diensten afhankelijk is van een alomvattende evaluatie van de volledige en effectieve tenuitvoerlegging van het EU-acquis voor de financiële sector en de robuustheid van de regelgevings- en toezichtskaders van de geassocieerde landen; is ingenomen met de aanvullende waarborgen met betrekking tot financiële diensten die zijn opgenomen in het geassocieerde staatsprotocol; benadrukt het feit dat de EU over de mogelijkheid beschikt de markttoegang op te schorten in gevallen waarin de regelgevings- of toezichtskaders van een geassocieerd land tekortkomingen vertonen; verzoekt de Commissie en de toezichthoudende autoriteiten van de EU voortdurend toe te zien op de eerbiediging van de regelgevings- en toezichtskaders;

Amendement 12

Ontwerpresolutie Paragraaf 15 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

15 bis. verzoekt de Commissie nauwlettend toe te zien op de handhaving van de antiwitwaswetgeving in Andorra en San Marino opdat deze landen voldoen aan de EU-normen op cruciale gebieden, zoals uiteindelijk belang, regulering van cryptoactiva en limieten voor contant geld; benadrukt dat de Commissie, met de steun van de toezichthoudende autoriteiten van de EU en vóór het einde van de periode van 15 jaar, de bestaande afwijkingen moet evalueren; dringt er bij Andorra en San Marino op aan de gerichte financiële sancties van de EU volledig toe te passen en met de EU samen te werken bij de uitvoering ervan;

Amendement 13

Ontwerpresolutie Paragraaf 15 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

15 ter. benadrukt dat er streng toezicht moet worden gehouden op de financiële activiteiten van beide geassocieerde landen om de beginselen van vrije en eerlijke mededinging op de interne markt van de EU te waarborgen en om kleine beleggers te beschermen; beklemtoont dat gezamenlijke mechanismen voor steun en bijstand van de lidstaten hiervan deel moeten uitmaken, en dat deze fundamentele prioriteit in de overeenkomst moet worden opgenomen om de integriteit en transparantie van de interne markt van de EU te waarborgen; is in dit verband ingenomen met de bestaande toezegging om een memorandum van overeenstemming te sluiten over samenwerking op het gebied van toezicht en uitwisseling van informatie tussen de geassocieerde landen en de toezichthoudende autoriteiten van de EU;

Amendement 14

Ontwerpresolutie Paragraaf 15 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

15 quater. benadrukt het feit dat voor markttoegang de Commissie een positieve aanbeveling moet aannemen waarin wordt bevestigd dat aan alle noodzakelijke voorwaarden van het desbetreffende protocol is voldaan; verzoekt de Commissie en de toezichthoudende autoriteiten van de EU de aanneming en naleving van het desbetreffende acquis grondig te beoordelen alvorens toegang te

verlenen tot de markt voor financiële diensten;

Amendement 15

Ontwerpresolutie Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

17 bis. verwacht dat dit met name de naburige gemeenschappen van de geassocieerde landen voordelen zal opleveren en onderstreept dat het belangrijk is de lokale overheden van deze gemeenschappen bijstand te verlenen om de potentiële economische voordelen van de overeenkomst ten volle te benutten;

Amendement 16

Ontwerpresolutie Paragraaf 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

17 ter. benadrukt dat er, gezien de omvang van de economieën van Andorra en San Marino, voor moet worden gezorgd dat kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in beide landen baat hebben bij de overeenkomst zonder dat dit onevenredige kosten of administratieve lasten voor hen oplevert; benadrukt het feit dat toegang tot structuur- en investeringsfondsen van de EU innovatie en groei in deze landen verder zou kunnen ondersteunen;

Amendement 17

Ontwerpresolutie Paragraaf 17 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

17 quater. onderstreept dat het van essentieel belang is om een gelijk speelveld te waarborgen tussen Andorra, San Marino en de EU, om te voorkomen dat bedrijven uit de naburige gemeenschappen hun activiteiten naar deze landen verplaatsen louter vanwege de lagere ecologische, sociale en governancenormen;

Amendement 18

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 18**

Ontwerpresolutie

18. is verheugd dat de overeenkomst de samenwerking kan versterken op een breed scala van beleidsterreinen van gemeenschappelijk belang, zoals onderzoek en ontwikkeling, milieu en klimaatactie, onderwijs, cultuur, civiele bescherming **en** volksgezondheid;

Amendement

18. is verheugd dat de overeenkomst de samenwerking kan versterken op een breed scala van beleidsterreinen van gemeenschappelijk belang, zoals onderzoek en ontwikkeling, milieu en klimaatactie, onderwijs, cultuur, civiele bescherming, volksgezondheid **en de bescherming van journalisten in de financiële sector;**

Amendement 19

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 18 bis (nieuw)**

Ontwerpresolutie

18 bis. hecht veel belang aan duurzaamheid en de transitie naar een groene economie; is ingenomen met de maatregelen in de overeenkomst waarmee Andorra en San Marino worden aangemoedigd om zich aan te sluiten bij de verbintenissen van de EU op het gebied van klimaatverandering, hernieuwbare energie en de circulaire economie;

Amendement

18 bis. hecht veel belang aan duurzaamheid en de transitie naar een groene economie; is ingenomen met de maatregelen in de overeenkomst waarmee Andorra en San Marino worden aangemoedigd om zich aan te sluiten bij de verbintenissen van de EU op het gebied van klimaatverandering, hernieuwbare energie en de circulaire economie;

benadrukt dat het van doorslaggevend belang is de werkgelegenheidsgraad te handhaven en te beschermen;

Amendement 20

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 25 bis (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

25 bis. roept de toezichthoudende autoriteiten van de EU op het Parlement ervan in kennis te stellen hoe robuust de regelgevings- en toezichtskaders van de financiële sector in Andorra en San Marino zijn;

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur voor advies in het advies input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het advies door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
Permanent Representative of Italy to the European Union
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades
Minister of Foreign Affairs - Republic of San Marino
Secretary of State for European Affairs at Govern d'Andorra

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur voor advies.

De rapporteur voor advies verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	15.7.2025
Uitslag eindstemming	+: 55 –: 5 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Georgios Aftias, Rasmus Andresen, Francisco Assis, Stephen Nikola Bartulica, Isabel Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Giovanni Crosetto, Fabio De Masi, Siegbert Frank Droese, Engin Eroglu, Marco Falcone, Markus Ferber, Jonás Fernández, Dirk Gotink, Enikő Győri, Michalis Hadjipantela, Eero Heinäluoma, Billy Kelleher, Kinga Kollár, Tomáš Kubín, Aurore Lalucq, Marlena Małag, Costas Mavrides, Siegfried Mureşan, Fernando Navarrete Rojas, Luděk Niedermayer, Ľudovít Ódor, Gaetano Pedulla', Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Pierre Pimpie, Jaroslava Pokorná Jermanová, Friedrich Pürner, Jussi Saramo, Paulius Saudargas, Ralf Seekatz, Irene Tinagli, Marie Toussaint, Pasquale Tridico, Anouk van Brug, Stéphanie Yon-Courtin
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Bas Eickhout, Niels Fuglsang, Alexander Jungbluth, Fernand Kartheiser, Janusz Lewandowski, César Luena, Andreas Schwab, Mariateresa Vivaldini
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Sakis Arnaoutoglou, Damien Carême, Mohammed Chahim, Alessandro Ciriani, Juan Carlos Girauta Vidal, Ondřej Knotek, Lara Magoni, Jana Nagyová, Daniele Polato, Krzysztof Śmiszek

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

55	+
ECR	Stephen Nikola Bartulica, Alessandro Ciriani, Giovanni Crosetto, Lara Magoni, Marlena Malag, Daniele Polato, Mariateresa Vivaldini
NI	Fabio De Masi, Fernand Kartheiser, Friedrich Pürner
PfE	Ondřej Knotek, Tomáš Kubín, Jana Nagyová, Jaroslava Pokorná Jermanová
PPE	Georgios Aftias, Isabel Benjumea, Stefan Berger, Marco Falcone, Markus Ferber, Dirk Gotink, Michalis Hadjipantela, Kinga Kollár, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Fernando Navarrete Rojas, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Paulius Saudargas, Andreas Schwab, Ralf Seekatz
Renew	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Billy Kelleher, Eudovít Ódor, Anouk van Brug, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Sakis Arnaoutoglou, Francisco Assis, Mohammed Chahim, Jonás Fernández, Niels Fuglsang, Eero Heinäluoma, Aurore Lalucq, César Luena, Costas Mavrides, Krzysztof Śmiszek, Irene Tinagli
The Left	Damien Carême, Gaetano Pedulla', Jussi Saramo, Pasquale Tridico
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Bas Eickhout, Kira Marie Peter-Hansen, Marie Toussaint

5	-
ESN	Siegbert Frank Droese, Alexander Jungbluth
PfE	Juan Carlos Girauta Vidal, Enikő Györi, Pierre Pimpie

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)

16.7.2025

ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNE MARKT EN CONSUMENTENBESCHERMING

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Unie en respectievelijk het Vorstendom Andorra en de Republiek San Marino (COM(2024/0189) – C10-0000/2025 – 2024/0101R(NLE))

Rapporteur voor advies: Laura Ballarín Cereza

PA_Consent_Interim

ADVIES

De Commissie interne markt en consumentenbescherming dient bij de bevoegde Commissie buitenlandse zaken het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie

Overweging C bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

C bis. overwegende dat Andorra en San Marino blijk hebben gegeven van een sterke politieke, economische en culturele Europese bestemming en dat zij de sterke wens hebben om nauwere politieke, economische en culturele betrekkingen met de EU aan te knopen;

Amendement 2

Ontwerpresolutie

Overweging C ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

C ter. overwegende dat Andorra en San Marino belangrijke economische partners zijn voor de EU als geheel en in het

bijzonder voor de lidstaten in hun onmiddellijke omgeving, en dat zij arbeidsmogelijkheden bieden;

Amendement 3

Ontwerpresolutie
Overweging C quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

C quater. overwegende dat politieke en economische systemen tegenwoordig met grote onzekerheden te kampen hebben en dat de mondiale toeleveringsketens steeds meer versnipperd zijn; overwegende dat verdere samenwerkings- en associatieovereenkomsten daarom een essentiële stap vormen naar een sterke, veerkrachtige en open Europese economie;

Amendement 4

Ontwerpresolutie
Overweging D bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

D bis. overwegende dat de overeenkomst bestaat uit een kaderovereenkomst, 7 kaderprotocollen, 2 protocollen voor geassocieerde staten en 25 technische bijlagen bij elk protocol voor geassocieerde staten die alle rechtshandelingen van de EU bevatten die binnen het toepassingsgebied van de overeenkomst vallen;

Amendement 5

Ontwerpresolutie
Overweging D ter (nieuw)

D ter. overwegende dat de kaderovereenkomst voorziet in een samenhangend, doeltreffend en efficiënt institutioneel kader om de uniformiteit van de interne markt en de rechtszekerheid voor marktdeelnemers en burgers te waarborgen; overwegende dat deze ook de voorlopige toepassing van de overeenkomst tussen de EU en een van de geassocieerde landen mogelijk maakt, in afwachting van de voltooiing van het ratificatieproces door alle drie partijen bij de overeenkomst;

Amendement 6

Ontwerpresolutie
Overweging D quater (nieuw)

D quater. overwegende dat robuuste handhavingsmechanismen de naleving van de verplichtingen van de overeenkomst waarborgen; overwegende dat de overeenkomst de partijen tevens de mogelijkheid biedt maatregelen te nemen om hun belangen te beschermen, met inbegrip van compenserende maatregelen in geval van onjuiste toepassing;

Amendement 7

Ontwerpresolutie
Overweging D quinquies (nieuw)

D quinquies. overwegende dat San Marino en Andorra hun banden met de EU geleidelijk hebben versterkt door middel van verschillende bilaterale overeenkomsten, die zullen worden vervangen door de overeenkomst zodra

deze in werking treedt;

Amendement 8

Ontwerpresolutie

Paragraaf 7

Ontwerpresolutie

7. is ingenomen met de sluiting van de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek San Marino en het Vorstendom Andorra als een belangrijke stap voorwaarts om het wederzijds voordelige politieke en economische partnerschap aanzienlijk te versterken **en de huidige douane-unies tussen de EU en deze landen te vervangen**; is verheugd dat de Commissie de overeenkomst heeft gepresenteerd als een overeenkomst die uitsluitend voor de EU geldt; benadrukt dat de overeenkomst de breedste overeenkomst is die de EU ooit met een derde land heeft gesloten;

Amendement

7. is ingenomen met de sluiting van de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek San Marino en het Vorstendom Andorra als een belangrijke stap voorwaarts om het wederzijds voordelige politieke en economische partnerschap aanzienlijk te versterken; is verheugd dat de Commissie de overeenkomst heeft gepresenteerd als een overeenkomst die uitsluitend voor de EU geldt, **waardoor een gecoördineerde en snelle ratificatieprocedure mogelijk is**; benadrukt dat de overeenkomst de breedste overeenkomst is die de EU ooit met een derde land heeft gesloten;

Amendement 9

Ontwerpresolutie

Paragraaf 11

Ontwerpresolutie

11. herinnert eraan dat het Vorstendom Monaco sinds 2015 officieel betrokken was bij de onderhandelingen over een associatieovereenkomst met de EU, samen met Andorra en San Marino; neemt kennis van de opschorting van de onderhandelingen met Monaco; acht het wenselijk dat de onderhandelingen met Monaco, dat nog altijd een nauwe, gelijkgestemde partner van de EU is, worden hervat zodra aan alle noodzakelijke voorwaarden is voldaan;

Amendement

11. herinnert eraan dat het Vorstendom Monaco sinds 2015 officieel betrokken was bij de onderhandelingen over een associatieovereenkomst met de EU, samen met Andorra en San Marino; neemt kennis van de opschorting van de onderhandelingen met Monaco; acht het wenselijk dat de onderhandelingen met Monaco, dat nog altijd een nauwe, gelijkgestemde partner van de EU is **en welkom blijft om zich bij de associatieovereenkomst met Andorra en San Marino aan te sluiten**, worden hervat zodra aan alle noodzakelijke voorwaarden

is voldaan;

Amendement 10

Ontwerpresolutie Paragraaf 11 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

11 bis. verzoekt de Commissie continu toezicht te houden op de overname en tenuitvoerlegging van het acquis dat onder het toepassingsgebied van de overeenkomst valt, rekening houdend met de respectieve omvang en middelen van Andorra en San Marino, en de onderhandelende partijen de nodige institutionele en beleidsondersteuning te bieden; vraagt dat er een adequaat mechanisme voor toezicht en toezicht op Europees niveau wordt ingesteld om beperkingen en verstoringen van de mededinging op de interne markt te voorkomen en tegen te gaan;

Amendement 11

Ontwerpresolutie Paragraaf 11 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

11 ter. benadrukt dat de overeenkomst aanzienlijke voordelen zal opleveren voor marktdeelnemers, in het bijzonder kmo's, door een dynamischer ondernemingsklimaat tussen de EU, San Marino en Andorra te bevorderen en consumenten een ruimere keuze te bieden;

Amendement 12

Ontwerpresolutie Paragraaf 12

Ontwerpresolutie

12. is verheugd dat Andorra en San Marino dankzij de overeenkomst kunnen deelnemen aan de interne markt van de EU, ten voordele van alle partijen; benadrukt dat de toegang van deze landen tot de interne markt vergelijkbaar zal worden met die van de landen van de Europese Economische Ruimte;

Amendement

12. is verheugd dat Andorra en San Marino dankzij de overeenkomst kunnen deelnemen aan de interne markt van de EU, ten voordele van ***bedrijven, met name kmo's, en consumenten van*** alle partijen, ***onder gelijke concurrentievoorwaarden en met inachtneming van dezelfde regels***; benadrukt dat de toegang van deze landen tot de interne markt vergelijkbaar zal worden met die van de landen van de Europese Economische Ruimte;

Amendement 13

Ontwerpresolutie Paragraaf 12 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

12 bis. ***benadrukt dat deelname aan de interne markt van de EU voor de economieën van Andorra en San Marino een transformatieve kans vormt, waardoor hun economisch potentieel aanzienlijk wordt vergroot, doordat bestaande belemmeringen voor grensoverschrijdende economische activiteiten worden weggenomen en er groei wordt bevorderd buiten het kader van de huidige douane-unie; merkt voorts op dat deelname aan de interne markt volledig afhankelijk is van de consequente naleving van het uitgebreide geheel van regels en beginselen van de interne markt;***

Amendement 14

Ontwerpresolutie Paragraaf 13

Ontwerpresolutie

13. vestigt de aandacht op de ondeelbaarheid van de vier vrijheden en het belang van de naleving van de regels en beginselen van de interne markt en van de totstandbrenging van een gelijk speelveld; is verheugd dat het EU-beginsel van non-discriminatie op grond van nationaliteit wordt uitgebreid tot Andorra en San Marino;

Amendement

13. vestigt de aandacht op de ondeelbaarheid van de vier vrijheden en het belang van de naleving van de regels en beginselen van de interne markt en van de totstandbrenging van een gelijk speelveld ***met sterke en veerkrachtige institutionele grondslagen; onderstreept dat het belangrijk is de integriteit en homogeniteit van de interne markt te handhaven en de vier vrijheden te eerbiedigen; wijst op de verdiensten en economische voordelen voor bedrijven van volledige toegang tot de interne markt voor zowel producten als diensten, met name voor kmo's, en benadrukt de noodzaak om binnen deze markt een gelijk speelveld en sterke, veerkrachtige en doeltreffende institutionele grondslagen te behouden ten behoeve van iedereen;*** is verheugd dat het EU-beginsel van non-discriminatie op grond van nationaliteit wordt uitgebreid tot Andorra en San Marino;

Amendement 15

Ontwerpresolutie Paragraaf 13 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

13 bis. steunt de daadwerkelijke deelname van Andorra en San Marino aan een uitgebreide interne markt onder gelijke concurrentievoorwaarden en aanpassing van de regelgeving, ter vervanging van de bestaande douane-unies tussen de EU en deze landen; is ingenomen met de maatregelen ter ondersteuning van legitieme bedrijfsactiviteiten door een evenwicht te vinden tussen douanecontroles en handelsfacilitatie en tegelijkertijd de douaneprocedures te vereenvoudigen;

Amendement 16

Ontwerpresolutie Paragraaf 13 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

13 ter. herhaalt dat de ruime toegang tot de interne markt die door deze overeenkomst mogelijk wordt gemaakt, inherent is bedoeld ten behoeve van alle betrokken partijen en nieuwe, tastbare kansen creëert voor bedrijven, investeerders en burgers zowel in de EU als in Andorra en San Marino, geschraagd door de naleving van de regels en beginselen van de interne markt;

Amendement 17

Ontwerpresolutie Paragraaf 14

Ontwerpresolutie

Amendement

14. benadrukt het belang van het vrije verkeer van personen voor burgers van de EU, San Marino en Andorra; neemt kennis van verschillende aanpassingen op het gebied van het vrije verkeer van personen, zoals kwantitatieve beperkingen voor bepaalde soorten verblijf, die erop gericht zijn de sociaal-economische inclusie van de burgers van San Marino en Andorra in stand te houden;

14. benadrukt het belang van het vrije verkeer van personen voor burgers van de EU, San Marino en Andorra; neemt kennis van verschillende aanpassingen op het gebied van het vrije verkeer van personen, zoals kwantitatieve beperkingen voor bepaalde soorten verblijf, die erop gericht zijn de sociaal-economische inclusie van de burgers van San Marino en Andorra in stand te houden; ***benadrukt dat het recht van vestiging een essentieel instrument is om het economische en ondernemingspotentieel van Andorra en San Marino in het kader van de interne markt te vergroten;***

Amendement 18

Ontwerpresolutie Paragraaf 16

Ontwerpresolutie

16. neemt kennis van de overgangsporten op gebieden als telecommunicatie, vervoer en energie;

Amendement

16. neemt kennis van de overgangsporten op gebieden als telecommunicatie, vervoer en energie; ***is van mening dat de overeenkomst moet voorzien in permanent toezicht op al deze gebieden om te zorgen voor een geleidelijke en consequente aanpassing aan het EU-acquis gedurende de respectieve overgangsporten;***

Amendement 19

Ontwerpresolutie Paragraaf 17

Ontwerpresolutie

17. acht het belangrijk om Andorra en San Marino administratieve en technische bijstand te bieden gezien hun beperkte administratieve middelen, ter ondersteuning van de snelle afstemming van de landen op het bestaande EU-acquis en met het oog op de dynamische aanpassing van de regelgeving en de doeltreffende uitvoering en handhaving van de overeenkomst;

Amendement

17. acht het belangrijk om Andorra en San Marino administratieve en technische bijstand te bieden gezien hun beperkte administratieve middelen, ter ondersteuning van de snelle afstemming van de landen op het bestaande EU-acquis en met het oog op de dynamische aanpassing van de regelgeving en de doeltreffende uitvoering en handhaving van de overeenkomst; ***moedigt Andorra en San Marino aan om proactief deel te nemen aan dit proces, aangezien aanpassing de transparantie vergroot, de concurrentie bevordert en de bedrijfsefficiëntie verbetert, waardoor uiteindelijk de marktintegratie wordt versterkt;***

Amendement 20

Ontwerpresolutie Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

17 bis. vraagt dat het vrije verkeer van goederen en diensten tussen Andorra, San

Marino en de EU-lidstaten wordt gefaciliteerd om de economische integratie en de connectiviteit te verbeteren; onderstreept dat de afstemming van de wet- en regelgeving op de EU-normen de bureaucratische belemmeringen vermindert, de grensoverschrijdende samenwerking versterkt en een meer onderling verbonden en dynamisch economisch klimaat bevordert; benadrukt dat het vrije verkeer binnen de EU de sociale en economische integratie verdiept, wat de burgers en bedrijven van Andorra en San Marino ten goede komt;

Amendement 21

Ontwerpresolutie Paragraaf 18

Ontwerpresolutie

18. is verheugd dat de overeenkomst de samenwerking kan versterken op een breed scala van beleidsterreinen van gemeenschappelijk belang, zoals onderzoek en ontwikkeling, milieu en klimaatactie, onderwijs, cultuur, civiele bescherming en volksgezondheid;

Amendement

18. ***benadrukt dat de overeenkomst een kader bevat voor samenwerking op nog meer beleidsterreinen dan de vier vrijheden;*** is verheugd dat de overeenkomst de samenwerking kan versterken op een breed scala van beleidsterreinen van gemeenschappelijk belang, zoals onderzoek en ontwikkeling, milieu en klimaatactie, onderwijs, cultuur, ***consumentenbescherming***, civiele bescherming en volksgezondheid;

Amendement 22

Ontwerpresolutie Paragraaf 18 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

18 bis. merkt op dat de uitvoering van dit beleid, samen met de afstemming op de interne markt, een diepgaandere integratie met de EU en duurzame groei zal bevorderen en consumenten in

Andorra en San Marino ten goede zal komen; benadrukt dat consumenten in Andorra en San Marino de vruchten zullen plukken van een grotere verscheidenheid aan goederen en diensten tegen concurrerende prijzen, waardoor hun koopkracht en de algehele levenskwaliteit worden verbeterd;

Amendement 23

Ontwerpresolutie Paragraaf 19

Ontwerpresolutie

19. pleit ervoor dat de banden met Andorra en San Marino **ook** op het gebied van justitie en binnenlandse zaken worden aangehaald;

Amendement

19. ***is verheugd dat er een geschillenbeslechtingsmechanisme is ingesteld waarbij het Hof van Justitie van de Europese Unie uitspraak doet in geschillen over de interpretatie en toepassing van de overeenkomst, waardoor de samenhang van de interne markt wordt gewaarborgd;*** pleit ervoor dat de banden met Andorra en San Marino op het gebied van justitie en binnenlandse zaken worden aangehaald;

Amendement 24

Ontwerpresolutie Paragraaf 25

Ontwerpresolutie

25. prijst de inspanningen van Andorra en San Marino om de voordelen en verplichtingen van de overeenkomst bekend te maken en pleit voor voortdurende transparantie om ervoor te zorgen dat het publiek op de hoogte is;

Amendement

25. prijst de inspanningen van Andorra en San Marino om de voordelen en verplichtingen van de overeenkomst bekend te maken en pleit voor voortdurende transparantie om ervoor te zorgen dat het publiek op de hoogte is; ***benadrukt dat de autoriteiten van Andorra en San Marino de burgers transparante en toegankelijke informatie moeten verstrekken, onder meer via begrijpelijke instrumenten, over de inhoud van de overeenkomst, de effecten ervan en de***

gevolgen voor de regelgeving; benadrukt dat het belangrijk is dat de toetreding tot de overeenkomst wordt geschraagd door geïnformeerde instemming van de respectieve bevolkingen;

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder haar exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	15.7.2025
Uitslag eindstemming	+: 48 -: 2 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Peter Agius, Alex Agius Saliba, Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Katarina Barley, Arno Bausemer, Biljana Borzan, Anna Cavazzini, Stefano Cavedagna, David Cormand, Henrik Dahl, Dóra Dávid, Adnan Dibrani, Elisabeth Dieringer, Regina Doherty, Christian Doleschal, Kamila Gasiuk-Pihowicz, Hanna Gedin, Sandro Gozi, Maria Grapini, Elisabeth Grossmann, Maria Guzenina, Svenja Hahn, Anna-Maja Henriksson, Virginie Joron, Arba Kokalari, Pierfrancesco Maran, Nikola Minchev, Piotr Müller, Cynthia Ní Mhurchú, Reinis Pozņaks, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Dimitris Tsiodras, Inese Vaidere, Kim van Sparrentak, Marion Walsmann
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Jaroslav Bžoch, Alexandra Geese, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Idoia Mendia, Zala Tomašič, Yvan Verougstraete
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Mireia Borrás Pabón, Bogdan Rzońca, Antonella Sberna, Volker Schnurrbusch, Diego Solier

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

48	+
ECR	Stefano Cavedagna, Piotr Müller, Reinis Pozņaks, Bogdan Rzońca, Antonella Sberna, Diego Solier
NI	Judita Laššáková
PfE	Mireia Borrás Pabón, Jaroslav Bžoch, Elisabeth Dieringer, Virginie Joron, Sebastian Kruis
PPE	Peter Agius, Pablo Arias Echeverría, Henrik Dahl, Dóra Dávid, Regina Doherty, Christian Doleschal, Kamila Gasiuk-Pihowicz, Arba Kokalari, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Zala Tomašič, Dimitris Tsiodras, Inese Vaidere, Marion Walsmann
Renew	Sandro Gozi, Svenja Hahn, Anna-Maja Henriksson, Nikola Minchev, Cynthia Ní Mhurchú, Yvan Verougstraete
S&D	Alex Agius Saliba, Laura Ballarín Cereza, Katarina Barley, Biljana Borzan, Adnan Dibrani, Maria Grapini, Elisabeth Grossmann, Maria Guzenina, Pierfrancesco Maran, Idoia Mendia, Christel Schaldemose
The Left	Hanna Gedin
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Kim van Sparrentak

2	-
ESN	Arno Bausemer, Volker Schnurrbusch

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	15.1.2026	
Uitslag eindstemming	+: 56	
	–: 3	
	0: 5	

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

56	+
ECR	Alberico Gambino, Rihards Kols, Arkadiusz Mularczyk, Sebastian Tynkkynen
NI	Luboš Blaha
PPE	Mika Aaltola, Wouter Beke, Ioan-Rareș Bogdan, Loucas Fourlas, Michael Gahler, Christophe Gomart, Sandra Kalniete, Łukasz Kohut, Ondřej Kolář, Andrey Kovatchev, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Davor Ivo Stier, Michał Szczerba, Riho Terras, Angelika Winzig, Željana Zovko
PfE	Jaroslav Bžoch, Pierre-Romain Thionnet
Renew	Petras Auštrevičius, Dan Barna, Helmut Brandstätter, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Marie-Agnes Strack-Zimmermann, Hilde Vautmans
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Sandra Gómez López, Evin Incir, Claudiu Manda, Yannis Maniatis, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Thomas Pellerin-Carlin, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder, Marco Tarquinio, Marta Temido
The Left	Danilo Della Valle, Rima Hassan
Verts/ALE	Sergey Lagodinsky, Hannah Neumann, Diana Riba i Giner, Mounir Satouri, Villy Søvnal

3	-
ESN	Hans Neuhoﬀ, Stanislav Stoyanov
NI	Kostas Papadakis

5	0
ESN	Alexander Sell
PfE	Mieke Andriese, Roberto Vannacci
The Left	Marc Botenga, Giorgos Georgiou

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)